

De röda bussarna - färdtjänsten vid Malmö Brandkår – från början till 2005

Inför Svenska Röda Korsets hundraårsfirande 1965 det togs initiativ för att skapa drägligare transportförhållanden för landets många rörelsehindrade. Man beräknade att det fanns ca 100 000 personer som på olika sätt var beroende av hjälp för att dagligen kunna förflytta sig mellan till exempel hemmet och skola, sjukvårdsinrättning, kursverksamhet, kulturella aktiviteter eller till anhöriga och vänner. Man konstaterade att de rörelsehindrade var en socialt eftersatt grupp som hela tiden ökade i antal. Ökningen berodde dels på förbättrade teknik som möjliggjorde för läkarna att rädda födelseskadade barn, vilket ökade gruppens antal av unga människor, men framför allt berodde tillväxtökningen på ökat antal trafikolyckor.

För de människor med rörelsehinder, som inte kunde betraktas som akut sjuka, fanns då mycket få platser ordnade med regelbundna transporter till arbete och rekreation. Man konstaterade att med transporthjälp skulle många av dessa människor kunna försörja sig själva. De kommunala transportmedlen var inte anordnade för att kunna ta emot rullstolsburna, men det ansågs trots detta vara ett kommunalt åtagande att anordna dessa transportmöjligheter. Ekonomiskt sett var det inga större insatser från samhällets sida eftersom de som på detta sätt fick möjlighet att försörja sig själva, därmed också bidrog till finansieringen genom inkomstbeskattningen.

I väntan på att samhället skulle ta tag i dessa transportfrågor hade frivilliga och andra organisationer redan tagit itu med problemen. I Malmö skänkte handikapporganisationerna en mindre transportbuss till Malmö Brandkår redan 1955, vilken kördes av brandmän. Ytterligare sådant fordon kördes genom Kvinnliga Bilkåristernas försorg. I början av 60-talet började man mera schemalagt utföra transporter av handikappade med hjälp av brandkårens katastrof- och ledningsbuss.

Tillsammans med Malmöhusdistriktet av Svenska Röda Korset drog Malmö Brandkår igång ett projekt för transport av rörelsehindrade 1963 och då levererades de två första "röda" bussarna. Dessa lackerades i brandkårens röda färg och fick internnumren 37 respektive 39. Buss 37 fick både längsgående och tvärställda säten för att kunna transportera människor med olika former av handikapp, och det fanns fästen i försedda med en elektrohydraulisk hiss innanför bakdörren. Ytterligare fyra bussar, av i princip samma utförande, levererades fram till 1966 (nr 36, 38, 46 och 49). För transport av hörselskadade, synskadade, förståndshandikappade och andra icke syn-

skadade, förståndshandikappade och andra icke rullstolsbundna handikappade, skaffades fyra stationsvagnar. Dessa fick nr 19 (senare 41), 40, 42 och 43).

Karosseriet till bussarna togs fram i samarbete med June Karosserier i Jönköping och International Harvester i Norrköping. Som chassi anskaffades International AM150/152 vilka var försedda med motor BG 241 och växellåda T15. Hjulbasen var 390 och hjulen var försedda med däck 7,50 -17 8-lag. Bussarna blev vänsterstyrda. Rattstången fick resas och pedalerna flyttas fram 250 mm från standardutförandet. Karosseriet var uppbyggt som en stålkonstruktion med front och hyttparti utfört enligt av Väg- och Vattenbyggnadsstyrelsen godkänd konstruktion med s.k. stötsäkert frontparti. Det fanns en sidodörr på vänster sida men konstruktionen var av s.k. omställbar typ, vilket innebar att man till en ringa kostnad skulle kunna flytta över dörren till höger sida inför högertrafikomläggningen 1967. För sådana tillkommande kostnader sökte man bidrag från Högertrafikkommitén. Utvändigt använde man grill och strålkastarsarg från International B-modell 1960. Som främre stötfångare användes Internationals nr 230942 R 91 som förlängdes och förkromades. Den sista bussen, nr 49, fick dock rödmålad stötfångare.

Tidigt insåg man att bussarna, med fördel, skulle kunna användas vid större olyckor och naturkatastrofer, där det ställdes krav på hög transportkapacitet av skadade. Därför försågs de röda bussarna med två fasta och ett roterande rött uttryckningsljus och Sonabel kompressorsirén. Bussar i linjetrafik hade vid den tiden blåa positionsljus ovanför vindrutan och det var tänkt att även de röda bussarna skulle få sådana ljus. *Röda och blåa ljus samtidigt!* Men några blåa ljus blev det inte förrän man bytte ut de röda uttryckningsljuset mot blåa dito.

Stationsvagnarna var International C1000 av årsmodell 1963, 1964 och 1965 (2 st). 65-orna var dock 64-or som inte blev registreringsbesiktigade förrän 1965 och därmed fick 1965 som årsmodell. Även dessa var rödlackerade och försedda med uttryckningsljus och sirén. De röda bussarna tillverkades även åt andra svenska organisationer än Malmö brandkår. Några av dessa var då byggda på Volvo-chassin.

Bussarna i Malmö, nu benämnda färdtjänstbussar, ersattes efterhand av modernare bussar, av fabriken Mercedes Benz och Peugeot.

Buss 37 blev redan 1968 en s.k. Tele-buss, d v s ledningsbuss för brandkåren, buss 39 blev transportbuss för brandkåren 1970 och buss 38 byggdes om

till räddningsbil 1973 medan de tre övriga slutade sina dagar som färdtjänst-bussar 1973 (buss 36) och 1974. Stationsvagnarna slopades 1971 och 1972.

Fakta

Buss 37	International AM152 -62	M 598 – EKJ 748	Förvärvad	1963-04-23
	Ombyggdes helt till ledningsfordon av Olssons karosseri i Kvarnby			1968-09-18
Buss 137			Nytt nr	1972
Buss 126			Nytt nr	1980-12
			Skrotad	1986-09-08
Chassinr:	AM29622			
Påbyggare:	June Karosserier			
Längd:	700			
Bredd:	243			
Axelavstånd:	390			
Däck:	7.5 0-17			

Buss 39	International AM152 -62	M 559 – FKJ 939	Förvärvad	1963
Buss 139			Nytt nr	1972
			Slopad	1976
Påbyggare:	June Karosserier			
Längd m.m.	Se buss 37			

Buss 38	International AM150 -64	M 555 – GLJ 385	Förvärvad	1964
Buss 138			Nytt nr	1972
Bil 109			Räddningsbil	1973
			Nytt nr	1980-12
			Skrotad	1982-09-14
Chassinr:	AM43599			
Påbyggare:	June Karosserier			
Längd:	700			
Bredd:	243			
Axelavstånd:	390			
Däck:	7.50 -17			
Lastlängd:	420			

Buss 36	International AM150 -65	M 399	Förvärvad	1965
			Slopad	ca 1974
Påbyggare, mått etc., se bussarna 37, 38 och 39. Avvikelser fanns på karosseriet avseende fönsterhöjden och fronten.				
Buss 46	International AM150 -65	M 680	Förvärvad	1965
			Slopad	ca 1974
Påbyggare, mått etc., se bussarna 37, 38 och 39. Avvikelser fanns på karosseriet avseende fönsterhöjden och fronten.				
Buss 49	International AM150 -66	M 127	Förvärvad	1966
			Slopad	ca 1974
Påbyggare, mått etc., se bussarna 37, 38 och 39. Avvikelser fanns på karosseriet avseende fönsterhöjden och fronten.				

Bil 19 Bil 41	International C1000 Travelall -63	M 9625	Förvärvat Nytt nr Slopad	1963 1965 1972
Bil 40	International C1000 Travelall -64	M 9265	Förvärvat Slopad	1964 1972
Bil 42	International C1000 Travelall -64	M 4434	Förvärvat Slopad	1965 1971
Bil 43	International C1000 Travelall -65	M 4431	Förvärvat Slopad	1965 1971

Malmö 1998-08-30. Senaste revision 2011-12-18. Lars-Owe Göthe

Här följer en förteckning över transportfordonen för färdtjänst vid Malmö Brandkår under åren 1955 – 2005.. Enstaka fordon kan saknas varför listan inte gör anspråk på att vara komplett. Bland listans 133 fordon finns några personbilar för övriga transporter. Vissa fordon kom även att användas för sjuktransporter.

Första färdtjänstbilen, nr 19. VW Kleinbus -55 M23400. Saknade larmutrustning.
Ur Malmö Brandkårs bildarkiv

Första färdtjänstbussen, som även var ledningsbuss, nr 37. Volvo B20 brandbuss -39, ombyggd till katastrofbuss och ledningsbuss i början av 50-talet. M598. Larmutrustad.
Ur Malmö Brandkårs bildarkiv

Ledningsbussen 126 levererades 1962 som transport-/ ledningsbuss 37. Den var byggd på Internationalchassi AM152 -62 och var en av sex transportbussar för handikappade som lanserades i början av 60-talet. Bussen ändrades senare till rent ledningsfordon (Telebuss) nr 137 och slopades 1986 som nr 126.
Regnr M598/-EKJ748. Foto: Lars-Owe Göthe.

Transportbussen 39 levererades 1962. Den var byggd på Internationalchassi AM152 -62. Bussen slopades 1976 efter några år i brandkårens räddningsavdelning. Regnr M559/FKJ939. Foto: Allan Lenander.

Transportbussen 36 var en International AM150 -65. Regnr M399. Foto: Allan Lenander.

Transportbussen 38 levererades 1964. Den var byggd på International AM150 -64. Bussen byggdes om till räddningsbil nr 138, senare 109. Regnr M555/GLJ385. Ur Malmö Brandkårs bildarkiv.

Transportbussen 46 var en International AM150 -65. Regnr M680. Foto: Allan Lenander.

Transportbussen 49 var en International AM150 -66.
Regnr M127.

Foto: Allan Lenander.

M9625, bil 19, senare 41 International C1000 -63.

Foto: Allan Lenander.

Även

M9265, bil 40

International C1000 -64

M4434, bil 42

International C1000 -65

M4431, bil 43

International C1000 -65

B312

Färdtjänstbuss Peugeot J7 -66. Var i drift 1967 - 1975 som bil 84 och 4.

M534 (GLJ394)

Färdtjänstbuss Mercedes 319 -67. Var i drift 1967 - 1975 som bil 35 och var lackerad i Malmö Spårvägars färger cremegul över bröstlisten och grön under.

M1594 (GLJ424)

Färdtjänstbuss Mercedes 309 -67. Var i drift 1967 - 1979 som bil 81 och 21.

MA43621

Färdtjänsten använde denna Chrysler N.Y. -62 mellan 1968 och 1972. Bil nr 85 och 43.

M354 (GLJ884), M122 (DOJ562)

Färdtjänstbussar av fabrikat Mercedes 309 -68. De var i tjänst 1968 - 1980 som bil 82 och 22 respektive 83 och 23.

M1479 (GCA599), M844

1969 levererades två färdtjänstbussar av märket Peugeot J7 av årsmodell 1967 respektive 1968. De skiljde sig från övriga färdtjänstbussar genom att vara gulmålade och uppmärkta med tre rader vit reflextejp längs sidorna och framtill samt motsvarande i röd färg baktill. De fick nr 86 och 2 respektive nr 87 och 3. De slopades 1975 men bil 2 ändrades till 187 och var i drift till 1979 som servicebil.

GNJ820, BKJ947

Två färdtjänstbussar Peugeot -69 som togs i drift 1971 och slopades 1980. De fick nr 88, senare 5 och 89, senare 6.

M904 (GMJ264)

Färdtjänstbuss Peugeot J7 -70 som levererades 1971 med nr 98 och senare 8. Slopades 1980.

M1238 (GKJ758)

Färdtjänstbuss på Mercedes 508-chassi -70. Levererades 1971 som nr 80 och senare 31. Slopades 1981.

GLJ246

Färdtjänstbuss Peugeot J7 -70. Levererades 1971 som nr 97 och senare 7. Slopades 1980.

M1091 (BOJ571), GOJ562, GMJ790

Tre färdtjänstbussar på Mercedes M608-chassin från 1969. Togs i drift 1971 och fick nr 92, senare 26, nr 90, senare 24 och nr 91, senare 25. Slopades 1983, 1982 respektive 1985.

Foto: Lars-Owe Göthe.

M1226 (DKJ836), M499 (FKJ949)

Färdtjänstbussar på Mercedes 508-chassin -71. Nr 93, senare 27 respektive 94, senare 28. Slopades 1984 respektive 1986.

BB???(DFF145)

Färdtjänstbuss Peugeot J7 -69. Levererad 1972 som bil 11. Slopad 1980.

DKJ826, BKJ949

Färdtjänstbussar på Mercedes 508-chassin från 1971. Fick nr 20 respektive 30. Slopades 1985.

GLJ206

Färdtjänstbuss Peugeot J7 -71. Levererades 1972 som bil 1 och slopades 1981.

EOJ751, M304 (GMJ234)

Färdtjänstbussar Peugeot J7 -72. Levererades samma år som nr 9 och 10. Slopades 1982 respektive 1981.

EHH123, GJJ169, EZY879

Färdtjänstbussar Mercedes 508 -72. Fick nr 29, 32 respektive 43. Den sistnämnda även nr 34. Slopades 1983, 1988 respektive 1987.

GZN565

Färdtjänstbuss Peugeot J7 -74. Levererades 1975 som bil 5. Slopades 1988.

BWR796, BUN926

Färdtjänstbussar Peugeot J7 -75. Levererades 1975 som bil 12 respektive 2. Slopades 1982.

Foto: Lars-Owe Göthe.

HLX365, JMM915, GSX397

Tre färdtjänstbussar på Mercedes 508-chassin -73. Fick nr 36, 35 respektive 33. Nr 35 blev senare 139 inom räddningstjänst-avdelningen. Slopades 1987, 1993 respektive 1988.

KBL679

Färdtjänstbuss Mercedes 307 -79. Levererades samma år som bil 15. Slopades 1989.

FYP473

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -79. Levererades samma år som bil 21. Slopades 1988.

DKJ948

Stadsbuss tillhörig Malmö Lokaltrafik ML med lyftutrustning för rullstol. Fabrikat Volvo B755 -65. Användes av brandkåren 1980 - 1984 som bil 40. Återlämnades till ML.

KSM928, KTP829

Färdtjänstbuss på Mercedes 307-chassi -80. Levererades samma år som bil 16 respektive 17. Bil 16 slopades 1989 medan bil 17 byggdes om till transportbil för andnings-skyddsverkstaden nr 168. Den slopades 1996.

KTH149, KOZ446, KXU040

Färdtjänstbuss Mercedes 307 -81. Levererades samma år som bil 18, senare 886, bil 19 och bil 14. Slopades 1995 respektive 1991 och 1990.

BGW912

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -81. Levererades 1982 som bil 37, senare 883. Slopades 1993.

DPO234, BPO234, GEM459

Färdtjänstbussar Mercedes 307 -82. Levererades samma år som bil 11, bil 12, senare 882 och bil 13, senare 834 och 884. Slopades 1992, 1993 respektive 1996.

LCB210

Färdtjänstbuss Mercedes 613 -82. Levererades samma år som bil 38, senare 885. Slopades 1996.

LHB079

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -82. Levererades 1983 som bil 39. Slopades 1991.

AWU757

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -83. Levererades samma år som bil 22, senare 822 och 812. Slopades 1999.

LFE245

Turistbuss Scania -82. Ägdes av Malmö Lokaltrafik ML med inv.nr 106. Disponerades av brandkåren 1984 -1988 som buss 40 sedan den försetts med rullstolslift. ML's färger.

LWU759

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -84. Levererades samma år som bil 24, senare 820. Slopades 1998.

LWP670

Färdtjänstbuss Mercedes 307 -84. Levererades samma år som bil 10, senare 839. Slopades 1996.

DYG173

Färdtjänstbuss Mercedes 307 -85. Levererades samma år som bil 3, senare 810. Slopades 1995.

DFN470

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -85. Levererades samma år som bil 26, senare 821 och 882. Slopades 1998.

AOG095

Färdtjänstbuss Mercedes 613 -85. Levererades samma år som bil 27, senare 816. Slopades 1998.

Foto: Lars-Owe Göthe.

MKC359

Färdtjänstbuss Mercedes 409 -86. Levererades samma år som bil 2, senare 823 och 804. Slopades 1999.

MKM168

Färdtjänstbuss Mercedes 508 -86. Levererades samma år som bil 29, senare 812 och 883. Slopades 1999.

MKP327

Befälsbil Volvo 245 -86. Levererades samma år som bil 108, senare 158. Användes mot slutet för transport av jourhavande läkare. Radionummer 906. Slopades 1994.

MCX897

Färdtjänstbuss Mercedes 409 -87. Levererades samma år som bil 6, senare 837. Slopades 1996.

FAE11

Färdtjänstbuss Mercedes 307 -87. Levererades samma år som bil 1, senare 886. Slopades 1999.

EZK787, CZK787

Färdtjänstbussar Mercedes 609 -87. Levererades samma år som bil 30, senare 824 respektive bil 20, senare 819. Slopades 1998 respektive 1996.

AEP744

Färdtjänstbuss Ford Transit -87. Levererades samma år som bil 5. Slopades 1992.

NUO330, NUO336

Färdtjänstbussar Mercedes 409 -88. Levererades samma år som bil 8, senare 808 och 821 respektive bil 7, senare 801 och 823. Slopades 1998 respektive 1991.

OML125, OFU429, OLB240, OLB244

Färdtjänstbussar Mercedes 310 -89. Levererades samma år som bil 41, senare 803 respektive bil 42, senare 832, bil 43, senare 814 och bil 44, senare 831. Slopades 1993, 2000, 2001 respektive 1999.

Foto: Allan Lenander.

NUA378

Turistbuss Mercedes 1628 -88. Levererades samma år som bil 40, senare 840. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

CEF307

Färdtjänstbuss Mercedes 410 -90. Fick nr 4 och senare 838 och 833. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

ODN259

Färdtjänstbuss Ford Transit -89 med nr 31 och senare 838. Byggdes om till transportbil för handbrandsläckarverkstaden år 1995 med nr 038. Slopades i början av 2000-talet.

Foto: Lars-Owe Göthe, ovan och nedan.

OXH454

Färdtjänstbuss Mercedes 410 -89, OXH454. Levererad samma år som bil 9, senare bil 835. Slopad 1995.

ADF302, OPT683

Färdtjänstbussar Mercedes 310 -90. Fick nr 16, senare 836 respektive nr 15 och 805. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

LZZ530

Färdtjänstbuss Mercedes 310 -84 som inköptes begagnad från Malmö Sjukhusförvaltning 1990 som sjuktransportambulans MAS 803 och byggdes om. Fick nr 33 och senare 828. Slopades 1998.

AFZ725

Färdtjänstbuss Mercedes 307 -84. Inköptes och byggdes om på samma vis som LZZ530. Från början MAS 807 och fick efter ombyggnaden nr 32 och senare 811. Slopades omkring 1998.

CEF307

Färdtjänstbuss Mercedes 410 -90. Fick nr 4 och senare 838 och 833. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

ADF302, OPT683

Färdtjänstbussar Mercedes 310 -90. Fick nr 16, senare 836 respektive nr 15 och 805. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

JYM078, GYM074

Färdtjänstbussar Mercedes 310 -91. Levererades samma år som bil 45 senare 807 respektive bil ? och senare 806 och 808. Slopades omkring 2005.

BNJ472

Färdtjänstbuss Mercedes 410 -91. Levererades samma år som bil 17, senare 813. Slopades omkring 2005.

PMG013

Färdtjänstbuss Mercedes 814 -92. Levererades samma år som bil 28, senare 815. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

BMA715

Färdtjänstbuss Mercedes 310 -87. Levererades 1993 som bil 834. Slopades omkring 2005.

CDO118

Färdtjänstbuss Mercedes 310 -90. Levererades 1993 som bil 825. Slopades omkring 2002.

PTD227, PTD229

Färdtjänstbussar Mercedes 410 -93. Levererades samma år som bil 806 respektive 801. Följde med in i Räddningstjänsten syd.

BLP251, EWR455

Färdtjänstbussar Mercedes 410 -95. Levererades samma år som bil 801 respektive 835. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

ASW056, PSW059

Färdtjänstbussar Mercedes 310 -95. Levererades samma år som bil 810 respektive 806. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

HJT503

Färdtjänstbuss Mercedes 410 -96. Levererades samma år som bil 839. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

JNO507, HNO508

Färdtjänstbussar Mercedes 414 -96. Levererades samma år som bil 826 respektive 817. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

EUP806, EUX800

Färdtjänstbussar Mercedes 414 -96. Levererades samma år som bil 818 och bil 819. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

JJB921, ECK748

Färdtjänstbussar Mercedes 414 -96. Levererades 1997 som bil 837 och bil 808. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

CHN975, GPY767, AXZ981, JHD796

Färdtjänstbussar Mercedes 414 -98. Levererades samma år som bil 821 respektive bil 816, bil 824 och bil 820. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

MXB901, LWN602, NPK517, GFC497

Färdtjänstbussar Mercedes 414 -99. Levererades samma år som bil 804 respektive bil 811, bil 828 och bil 822. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

RFM602, RFM680, REU452, RFG603

Färdtjänstbussar Mercedes 414 -00. Levererades samma år som bil 806 respektive bil 807, bil 814 och bil 832. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

SCK714, SOT186, SOT188, SBY953, SOT189, SCK713

Färdtjänstbussar Mercedes 416 CDI -01. Levererades samma år som bil 801 respektive bil 803, bil 805, bil 809, bil 810 och bil 835. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

SNG495

Transportbil Opel Astra -01 Levererades samma år som bil 849. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

TOC885, TNZ048

Färdtjänstbussar Mercedes 416 CDI -02. Levererades samma år som bil 823 och bil 826. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

TBF557, TBF572

Färdtjänstbussar Mercedes 316 CDI -02. Levererades samma år som bil 825 och bil 836. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

WNE152, WNE153, WNE155

Färdtjänstbussar Mercedes 416 CDI -05. Levererades samma år som bil 808 respektive bil 816 och bil 839. Följde med in i Räddningstjänsten Syd.

Foto: Lars-Owe Göthe.

Färdtjänsten skaffade 2001 denna Opel Astra -01 med gasdrift. Som bil 849 användes den för olika interna transportbehov och följde med in i Räddningstjänsten Syd.
Foto: Lars-Owe Göthe.

Foto: Lars-Owe Göthe.